

1963-2013, 50 ÅR FOR DIN HELSE

1.11.2017

Norsk forening mot støy - tilbudet til skolen

Norsk forening mot støy er en landsdekkende medlemsorganisasjon som arbeider for å redusere støyplager og forebygge støybelastning i Norge, for derved å sikre bedre livskvalitet, folkehelse, bomiljø, og kvaliteter i naturen. Foreningen ble etablert i 1963 av ledende miljøer innen helsesektoren, industri og arbeidsliv, med blant annet Helsedirektoratet, Norges Industriforbund og LO blant stifterne.

Foreningen er registrert som en stiftelse og mottar en årlig grunnstøtte over statsbudsjettet fra Klima- og miljødepartementet. Foreningen har et styre, en offentlig autorisert revisor, og rapporterer hvert år om sin virksomhet til stiftelsestilsynet. Foreningen har et sakkyndig utvalg av ledende fagpersoner fra de hovedområder som berører støy.

I høst ble foreningen med en representant tatt opp som medlem av EU kommisjonens DG Environment Noise Expert Group.

Foreningen driver opplysningsvirksomhet gjennom nettside, elektronisk nyhetsbrev, facebook, twitter og trykte publikasjoner, temamøter, konferanser, og som foredragsholdere. Foreningen er høringsinstans til utredninger, samfunnsplaner og meldinger til stortinget, og i forvaltningen. Som en del av sin virksomhet behandler foreningen årlig 11-1200 henvendelser fra norske borgere - både medlemmer og andre - som er plaget av støy fra ulike støykilder. Foreningen gjennomfører ca 40 støyundersøkelser i året, med skriftlig rapport.

Hvorfor et skoletilbud?

27. februar 2015 rykket Verdens helseorganisasjon, WHO, ut med en advarsel om at 1,1 milliarder av dagens unge sto i fare å pådra seg hørselstap før de ble voksne. Årsaken var overdrevet mediekonsum (musikk/spill etc) med høy lyd direkte på øret, i kombinasjon med uvitenhet om hvilken risiko man utsatte hørselen for ved uvøren høy musikk. Hørselsvansker utvikler seg ofte gradvis, lar seg sjelden reparere, og det er viktig å ta forholdsregler før det er for sent.

Utfordringen med hørselsproblemer må tas på alvor. Det reduserer livskvalitet og livsutsikter. En rapport fra Karolinska Institutet i Stockholm peker på at hørselsproblemer er fremste årsak til at man faller ut av arbeidslivet.

Av denne grunnen ønsker Norsk forening mot støy (Støyforeningen) nå å forsterke sitt tilbud til skoler som ønsker å forebygge den hørselrisiko som dagens ungdomskultur representerer.

Hva vi kan gjøre

Vårt tilbud bygger på tidligere aktiviteter som vi har gjennomført:

- *lydvandringer* etter et opplegg utarbeidet i 2004 av økofilosof og sivilingeniør Nils Faarlund. Lydvandringer modner elevens forståelse av lydmiljøenes innflytelse og betydning for den enkelte.

- *Hva er lyd? Pilotprosjekt om en reise i lyd, stillhet og støy, 2008/2009*, i samarbeid med Møllergata skole, Oslo, og et lydlaboratorium.
- *Støypatruljen*. Gjennom aktiviteter bygge kunnskap om lydmiljø, nærmiljø og bomiljø, og se egne muligheter.
- *Støykartlegging av nærmiljø og lydnivå i egne høretelefoner*. Audiologisk demonstrasjon av stadig degraderende hørsel. Prosjektarbeid og kunnskapsoppbygging. Lyd som beriker livet.

Støyforeningen ser det naturlig at læring om lyd og støy knyttes til skolens læreplaner for naturfag. Samarbeidsprosjekt vil inkludere følgende elementer:

Prosjektplan: Drøftelse og planlegging med lærer, pedagogiske krav, tilpasse opplegg, avklare omfang, budsjett

Forslag til aktuelle tema i prosjektet - ikke utfyllende - trenger ikke å ha med alle

- Glede av musikk bør være hele livet - gode lyttevener
- Gode vaner for bruk av hodetelefon
- Hørselen din - et begrenset gode - vern om den
- Informasjon om lyd og støy - desibel, hertz, støykrav, støyen og regleverkets historikk
- Lyd i samfunnet - grunnleggende forståelse av infralyd, ultralyd og lyd som du kan høre
- Støykartlegging av nærmiljøet - støymåling - diskusjon- rapport
- Skolens støyhistorisk dokument
- Støyens virkning - dyr, fugler, mennesker
- Støymålingsapp på mobil. Hva må du vite
- Lydvandringer - Lydbevissthet -Lyd i praksis - Stille områder

Den naturlige skolesekken mm.

Det kan være mulig å utvikle lydmiljøprosjekter som kan søke eksterne tilskuddsmidler

Internasjonale eksempler

Vi kjenner til internasjonal praksis med læringstiltak rettet mot lyd og støy, bl.a EPA - Environment Protection Agency, USA

Henvendelser om samarbeid om lydprosjekt kan rettes til:
Ulf Winther, epost: ulf@stoyforeningen.no mob: 4545 9133